

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Razred 42 (6)

Izdan 1 Maja 1932.

PATENTNI SPIS ŠT. 8836

„Selenophon“ Licht - und Tonbildgesellschaft m. b. H., Wien,
Avstrija.

Poboljšanja pri aparatih za snemanje in reprodukcijo zvoka in govora.

Prijava z dne 24. novembra 1930.

Velja od 1. junija 1931.

Zahtevana prvenstvena pravica z dne 25. novembra 1929. (Avstrija).

Predmet predležečega izuma je aparat za snemanje oz. reprodukcijo zvoka in govora, kateri more istočasno ali po želji služiti kot aparat na zvočne plošče in kot reproduksijski aparat za fotografične zvočne nariske (zvočne filme). Pod reprodukcijo zvočnega filma je pri tem zlasti razumeti reprodukcija čistih zvočnih nariskov samih (brez filma v slikah), pri čemer so uporabljeni fonogramski nosilci smotreno ozki filmi, iz papirja ali drugega ognjavarnega materiala, tako da so aparati sposobni za domačo uporabo. Bistvo izuma obstoja v tem, da navijalna in odvijalna tuljava filma leži v nasprotju z običajnimi razporedbami ne na horizontalno ležeči gredi, temveč na vertikalni ali skoro vertikalni osi, ki služi istočasno kot os krožnika za plošče. Sl. 1 kaže shematičen stranski pogled za pripravo glasom izuma, sl. 2. pa je aksijalni preseki skozi njo. V sliki označuje A skupno os, S_1 in S_2 sta navijalna oz. odvijalna tuljava filma F. Med točkama P_1 in P_2 se nahaja transportni mehanizem za film, kateri ni predmet tega izuma in vsled tega v sliki ni narisana, kakor tudi okno za optično odtipanje na filmu nahajajočega se fonograma. T je krožnik za plošče. Optično odtipanje fotografičnih zvočnih nariskov se izvrši na znani način s pomočjo za svetlobo občutljive celice, odtipanje zvočne plošče pa s pomočjo zvočne doze z iglo in sicer prednostno s pomočjo elektromagnetne zvočne doze, ki služi za priključev na ojačevalno orodje, uporabljeno za

svetlobno občutljivo celico. Funkcioniranje orođa kot aparat na zvočne plošče se vrši na znani način s tem, da se na krožnik za plošče položi zvočna plošča in nanjo položi zvočna doza. Pri prehodu k reprodukciji zvočnega filma se krožnik za plošče, ki se more lahko nasaditi s pomočjo dveh ali večih okroglih čepov ali s pomočjo prizmatičnega čepa, privzdigne in se na os A namestijo filmske tuljave, nakar se film na znani način vodi preko vodečih valjkov in skozi zvočno okno. Namesto zvočne doze se potem priklopi krogotok za svetlobno občutljive celice na ojačevalce. Pri uporabi sinhronsko snimljenih filmov in zvočnih plošč se more vršiti zvočna reprodukcija plošč in filma istočasno.

Z ozirom na okolnost, da se mora film od odvijalne tuljave voditi v poševni smeri k navijalni tuljavi, se je iskalo kot smotreno postaviti ravnino zvočnega okna poševno napram oni filmskih tuljav, vsled česar se je nadalje pokazalo potrebno, da se osi transportnih kolesc nagnejo napram onim filmskih tuljav. V kolikor se je pokazalo konstruktivno kot primerno postaviti prve osi točno vertikalno, se more pojaviti potreba nagniti os filmskih tuljav in s tem istočasno os krožnika za plošče nekoliko napram vertikali, tako da ravnina krožnika za plošče ne leži točno horizontalno, kar pa nima na način delovanja aparata za reprodukcijo zvočnih plošč nikakšnega nadaljnega vpliva.

Za transport filma in tuljav se more s

pridom uporabljati razporedba, ki omogoča, da se zaporedoma odigra več na filmu nahajajočih se, tja in nazaj tekočih narisov ne da bi se vmes film previjal. Glasom opisane razporedbe se skušata obe filmski tuljavi neodvisno medseboj in neodvisno od trenutne smeri gibanja filma vrtiti vedno v istem smislu potom frikcijskega pogona, pri čemer trenutno kol navijalni boben delujoča tuljava sledi frikcijskemu pogonu, medtem ko druga, kot odvijalni boben delujoča tuljava teče nasprotno frikcijskemu pogonu, popuščajoč potegu filma. Ta v aparatu enkrat za vselej fiksirani smisel vrtenja tuljavnih osi se potem naravno voli tako, da odgovarja običajnemu vrtilnemu smislu aparatov na plošče.

Pri tej znani uredbi sedita oba tuljavi na dveh druga v drugo vtaknjenih oseh, izmed katerih je vsaka neodvisno od druge potom lastnega frikcijskega krožnika zvezana s pogonskim kolulom aparata, sklopljenim z motorjem. Ako se tedaj po privzdignjenju filmskih tuljav pričvrsti krožnik za plošče na navzgor segajoči notranji osi, se lahko zgodi, da s frikcijskim krožnikom povzročena torna sklopka ni zadosti močna, da bi vrtila krožnik za plošče brez drsenja. Da se to prepreči, se v smislu izuma napravi sklopka med osjo krožnika za plošče in pogonskim kolulom potom zapaha fiksna, čim se preide od reprodukcije zvoka k reprodukciji plošč.

V smislu druge izvedbene oblike predmetnega izuma se povzroči sigurnost pogona krožnika za plošče s tem, da se obe druga v drugo vtaknjeni osi obeh filmskih tuljav medseboj fiksno sklopita. Potem delujeta frikcijski sklopki obeh osi istočasno na krožnik za plošče, pri čemer se s primerno izbiro frikcijskega tlaka prepreči drsenje krožnika za plošče. Ta sklopka se more izvesti n. pr. potom cilindrične puše, katera po eni strani nosi krožnik za plošče in po drugi strani z zadostnim trenjem sedi na vsaki izmed druga v drugo vtaknjenih osi, tako da je slednjima vsled omenjene cilindrične puše preprečeno medsebojno zavrtenje.

V sl. 2 sta olli osi H_1 , H_2 prosto vrtljivi napram sebi in napram osi A, ki nosi gramofonski krožnik T. Po odstranitvi krožnika T, ki je na osi A na kakršenkoli prikladen način snemljivo pritrjen, se moreta obe tuljavi S_1 , S_2 , ki nosita film, natakniti na olli osi H_1 , H_2 in se na njih fiksirati. Oba koluta B_1 , B_2 se prosto vrtila na oseh in prenašata svoja gibanja potom tornih sklopk E_1 , E_2 na pripadajoči olli osi H_1 , H_2 . Te torne sklopke so glasom sl. 2 izvedene v obliki komadov iz klobučine ali plutovi-

ne, ki so pritrjeni na olih oseh H_1 , oz. H_2 in se prožno pritiskajo ob koluta B_1 , B_2 . Vsled te rasporedbe se morejo deli sami prilagoditi kotni hitrosti, ki je vsakokrat potrebna, da se drži hitrost filma konstantna; da pri uporabi gramofonskega krožnika slednji napram s konstantno hitrostjo tekočemu pogonu ne kaže drsenja, je potrebno, os A togo zvezati z rotirajočima olima o-sema, kar se more zgoditi s pomočjo klinca K, ki sega skozi luknje olih osi H_1 , H_2 v os A. Naba gramofonskega krožnika more nositi tudi navzdol obrnjeno pušo, katera je nataknjena preko otle osi H_1 in je z njo v tornem vprijetju. Potem se gramofonski krožnik poganja samo od otle osi H_1 .

Patentni zahtevi:

1. Aparat za snimanje oz. reprodukcijo zvoka in govora s pomočjo zvočnega filmskega traku, ki je navit na dveh koaksijalno razporejenih tuljavah, označen s tem, da je koaksijalno z navijalno in odvijalno tuljavo filma razporejen krožnik za plošče.

2. Priprava po zahtevu 1, označena s tem, da krožnik za plošče sedi s pomočjo čepov na osi, tako da se more v svrhu delovanja aparata za reprodukcijo zvočnega filma enostavno pri vzdigniti brez odvijanja vijaka.

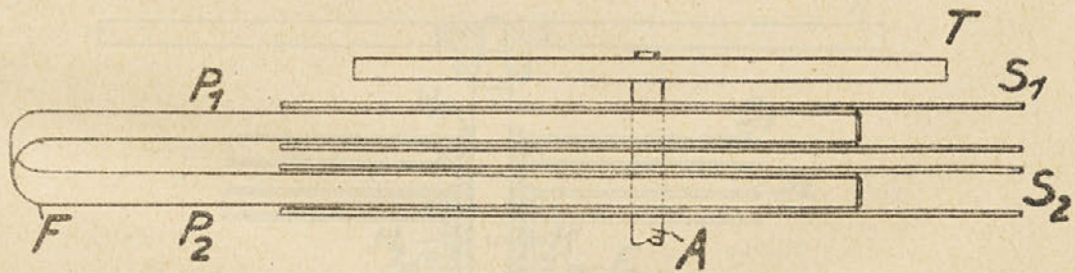
3. Aparat po zahtevu 1, označen s tem, da stoji os krožnika za plošče vertikalno ali je napram vertikalni nagnjena pod malim kotom (približno 10°).

4. Aparat po zahtevu 1, pri katerem sta filmski tuljavi pričvrščeni na dveh druga v drugo vtaknjenih, medseboj neodvisno potom frikcije poganjanih oseh, označen s tem, da se pri delovanju stroja kot aparata na zvočne plošče notranja os, ki nosi krožnik za plošče, fiksno zveže s pogonskim kolulom.

5. Aparat po zahtevu 1, pri katerem sta filmski tuljavi pričvrščeni na dveh druga v drugo vtaknjenih, medseboj neodvisno potom frikcije poganjanih oseh, označen s tem, da se pri delovanju stroja kot aparata na zvočne plošče obe osi tuljav fiksno medseboj zvežeta, tako da frikcijska pogona obeh osi delujeta istočasno na krožnik za plošče, zvezan z notranjo osjo.

6. Aparat po zahtevu 1, pri katerem sta filmski tuljavi pričvrščeni na dveh druga v drugo vtaknjenih, medseboj neodvisno potom frikcije poganjanih oseh, označen s tem, da se vrši sklopitev obeh osi tuljav potom skupne puše, ki s trenjem sedi na obeh oseh in je centrično zvezana s krožnikom za plošče.

Fig. 1

TRAGIENNA IZKOSI AVIA
PATENTNI SPIS BR. 9219

Fig. 2

